

Høringskonsulentens endelige rapport ⁽¹⁾
(Sag AT.39740 — Google Search (Shopping))

(2018/C 9/07)

INDLEDNING

- (1) Udkastet til afgørelse omhandler Google Inc.'s mere gunstige placering og visning af sin egen prissammenligningstjeneste på sine sider med generelle søgeresultater i forhold til konkurrerende prissammenligningstjenester.
- (2) Efter at have modtaget adskillige klager ⁽²⁾ indledte Kommissionen den 30. november 2010 en procedure i henhold til artikel 11, stk. 6, i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 ⁽³⁾ og artikel 2, stk. 1, i Kommissionens forordning (EF) nr. 773/2004 ⁽⁴⁾ vedrørende Google Inc. med hensyn til en række praksisser. I medfør af artikel 11, stk. 6, mistede medlemsstaterne derved deres kompetence til at anvende artikel 101 og 102 i TEUF med hensyn til disse praksisser. Dermed blev en række klager overført til Kommissionen fra visse medlemsstaters konkurrencemyndigheder ⁽⁵⁾. Efter procedurens indledning modtog Kommissionen yderligere adskillige klager ⁽⁶⁾. I april 2012 blev sagerne 39768 (Ciao), 39775 (eJustice/1PlusV), 39845 (VfT), 39863 (BDZV&VDZ), 39866 (Elfvoetbal), 39867 (Euro-Cities/HotMaps), 39875 (nntp.it), 39897 (Microsoft) og 39975 (Twenga) lagt sammen med sag 39740 (Foundem). De dokumenter, der var blevet registreret i disse sager, blev efterfølgende samlet i en enkelt sagsakt under sag 39740 — Google Search. Kommissionen fortsatte proceduren under sagsnummer 39740.
- (3) I henhold til artikel 9 i forordning (EF) nr. 1/2003 underrettede Kommissionen den 13. marts 2013 Google Inc. om en foreløbig vurdering (den »foreløbige vurdering«), hvori Kommissionen udtrykte sin bekymring for, at Google Inc. måske overtrådte artikel 102 i TEUF og artikel 54 i EØS-aftalen blandt andet igennem sin begunstigelse af links til Google Inc.'s egne specialiserede søgetjenester på Google Inc.'s sider med generelle søgeresultater i forhold til konkurrerende specialiserede søgetjenester.
- (4) Google Inc. afviste, at de forretningspraksisser, der er omfattet af den foreløbige vurdering, strider mod artikel 102 i TEUF og artikel 54 i EØS-aftalen, men indvilligede i at imødekomme Kommissionens betænkeligheder med hensyn til konkurrencen, som disse praksisser rejser. Google Inc. afgav et første sæt tilsagn til Kommissionen den 3. april 2013, et andet sæt tilsagn den 21. oktober 2013 og et tredje sæt den 31. januar 2014.
- (5) I overensstemmelse med artikel 7, stk. 1, i forordning (EF) nr. 773/2004 sendte Kommissionen mellem den 27. maj 2014 og 11. august 2014 breve ud til de klagere, der havde indgivet en klage før den 27. maj 2014 (»artikel 7, stk. 1-breve«) ⁽⁷⁾. Kommissionen opsummerede i disse breve sin foreløbige vurdering af det tredje sæt tilsagn som en afhjælpning af betænkelighederne med hensyn til konkurrenceforhold, som Kommissionens havde udtrykt i den foreløbige vurdering, og at Kommissionen derfor havde til hensigt at afvise deres klage ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ I henhold til artikel 16 og 17 i afgørelse 2011/695/EU vedtaget af formanden for Europa-Kommissionen den 13. oktober 2011 om høyringskonsulentens funktion og kompetenceområde under behandlingen af visse konkurrencesager (EUT L 275 af 20.10.2011, s. 29) (herefter benævnt »afgørelse 2011/695/EU«).

⁽²⁾ Disse klager blev, ordnet efter hvornår Kommissionen modtog dem, indgivet af Infederation Ltd (herefter benævnt »Foundem«); Ciao GmbH (herefter benævnt »Ciao«) (efter overførsel til Kommissionen fra det tyske Bundeskartellamt i medfør af Kommissionens meddelelse om samarbejde med Konkurrencenetværket (EUT C 101 af 27.4.2004, s. 43)); eJustice.fr (herefter benævnt »eJustice«), hvis klage eJustices moderselskab, 1plusV, senere supplerede og sluttede sig til og Verband freier Telefonbuchverleger (herefter benævnt »VfT«).

⁽³⁾ Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82 (EUT L 1 af 4.1.2003, s. 1).

⁽⁴⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 773/2004 af 7. april 2004 om Kommissionens gennemførelse af procedurer i henhold til EF-traktatens artikel 81 og 82 (EUT L 123 af 27.4.2004, s. 18).

⁽⁵⁾ Der blev overført klager fra Bundeskartellamt (klager fra Euro-Cities AG (herefter benævnt »Euro-Cities«), Hot Maps Medien GmbH (herefter benævnt »Hot Maps«), fælles klage fra Bundesverband Deutscher Zeitungverleger (herefter benævnt »BDZV«) og Verband Deutscher Zeitschriftenverleger (herefter benævnt »VDZ«) (hvis klage senere blev suppleret) og Autorità della Concorrenza e del Mercato (Italien) (klage fra hr. Sessolo (herefter benævnt »nntp.it«)).

⁽⁶⁾ Disse klager blev, ordnet efter hvornår Kommissionen modtog dem, indgivet af Elf B.V. (herefter benævnt »Elf«), Microsoft Corporation (herefter benævnt »Microsoft«), La Asociación de Editores de Diarios Españoles (herefter benævnt »AEDE«), Twenga SA (herefter benævnt »Twenga«), Streetmap EU Ltd (herefter benævnt »Streetmap«), Expedia Inc. (herefter benævnt »Expedia«), Odigeo Group (herefter benævnt »Odigeo«), TripAdvisor Inc. (herefter benævnt »TripAdvisor«), fælles klage fra Nextag Inc. (herefter benævnt »Nextag«) og Guentiger.de GmbH (herefter benævnt »Guentiger«), Visual Meta GmbH (herefter benævnt »Visual Meta«) og Initiative for a Competitive Online Marketplace (herefter benævnt »iCOMP«), som senere supplerede denne klage.

⁽⁷⁾ Kommissionen havde også modtaget klager fra Bureau européen des unions de consommateurs AISBL (herefter benævnt »BEUC«), Open Internet Project (herefter benævnt »OIP«) og Deutsche Telekom AG (herefter benævnt »Deutsche Telekom«) før den dato. Fra den 27. maj 2014 og indtil den 15. april 2015 modtog Kommissionen klager fra Yelp Inc. (herefter benævnt »Yelp«), HolidayCheck AG (herefter benævnt »HolidayCheck«) og Trivago GmbH (herefter benævnt »Trivago«).

⁽⁸⁾ Der blev ikke sendt et sådant artikel 7, stk. 1-brev til én klager, for hvem dette ikke var relevant.

- (6) Adskillige af modtagerne af artikel 7, stk. 1-brevene konstaterede, at de ikke fik fyldestgørende adgang, i henhold til artikel 8, stk. 1, i forordning (EF) nr. 773/2004, til de dokumenter, som Kommissionen baserede sin foreløbige vurdering på. De anmodede derfor om adgang til disse dokumenter i medfør af artikel 7, stk. 2, litra b), i afgørelse 2011/695/EU. Høringskonsulenten besvarede disse anmodninger med at præcisere, at klagerens proceduremæssige rettigheder ikke er lige så vidtgående som retten til en retfærdig høring for virksomheder, der undersøges af Kommissionen. Helt specifikt har rettighederne for modtagerne af artikel 7, stk. 1-breve ikke samme omfang som retten til aktindsigt i Kommissionens sagsakt hos klagepunktmeddelelsens adressater. Men da artikel 7, stk. 1-brevene specifikt var baseret på den foreløbige vurdering ⁽¹⁾, konkluderede høringskonsulenten, at en revideret version af den foreløbige vurdering skulle gøres tilgængelig for modtagerne af artikel 7, stk. 1-brevene. Generaldirektoratet for Konkurrence gav dem derpå denne tilgang på høringskonsulentens opfordring.
- (7) Modtagerne af artikel 7, stk. 1-brevene tilkendegav deres synspunkter skriftligt ⁽²⁾. Efter at have analyseret disse klageres synspunkter konstaterede Kommissionen, at den ikke var i stand til at træffe en afgørelse ifølge artikel 9 i forordning (EF) nr. 1/2003, som ville gøre det tredje sæt af tilsagn bindende og konkludere, at der ikke længere er grund til, at Kommissionen griber ind. Kommissionen meddelte dette til Google Inc. den 4. september 2014.

KLAGEPUNKTMEDDELELSEN

- (8) Kommissionen vedtog den 15. april 2015 en klagepunktsmeddelelse, som indeholder dens foreløbige konklusion om, at Google Inc.'s mere gunstige placering og visning af sin egen prissammenligningstjeneste i forhold til konkurrerende prissammenligningstjenester på sine sider med generelle søgeresultater udgør et misbrug af en dominerende stilling, som strider mod artikel 102 i TEUF og artikel 54 i EØS-aftalen.
- (9) Google Inc. blev tildelt adgang til sagsakten via en krypteret DVD den 27. april 2015. Der blev arrangeret datarumprocedurer i juni og juli 2015 ⁽³⁾. Google Inc. anmodede i henhold til artikel 7, stk. 1, i afgørelse 2011/695/EU om aktindsigt i visse oplysninger, der lignede de oplysninger, der blev givet adgang til igennem datarumproceduren, men som der endnu ikke var givet adgang til. På høringskonsulentens foranledning sendte Generaldirektoratet for Konkurrence i henhold til artikel 8, stk. 1, i afgørelse 2011/695/EU breve ud til de pågældende formidlere af oplysningerne med meddelelse om begrundelsen for Kommissionens hensigt om at videregive deres oplysninger igennem en datarumprocedure. Da de pågældende formidlere ikke indgav nogen indsigelser inden for tidsfristen, blev datarumproceduren efterfølgende gennemført.
- (10) Google Inc. har også anmodet høringskonsulenten, i medfør af artikel 7, stk. 1, i afgørelse 2011/695/EU, om aktindsigt i i) visse dele af den datarumrapport, der blev udarbejdet af dens eksterne rådgivere som en del af datarumproceduren og ii) den fulde udgave af et svar til en bestemt informationsanmodning fra Kommissionen (herafter benævnt »IAK«). På høringskonsulentens foranledning blev der givet adgang til en udgave af de dele af datarumrapporten, der var blevet redigeret betydeligt mindre, og som var tilstrækkelige til at imødekomme Google Inc.'s udøvelse af sin ret til at blive hørt. Med hensyn til svaret på IAK'en opnåede Kommissionen på høringskonsulentens opfordring først en mindre redigeret version af svaret fra svarpersonen til IAK'en, som kunne deles med Google Inc. og blev det. Derefter informerede Generaldirektoratet for Konkurrence i henhold til artikel 8, stk. 1, i afgørelse 2011/695/EU denne svarperson om baggrunden for Kommissionens hensigt om at videregive de stadig redigerede oplysninger i en mindre redigeret version til en betroet kreds af visse af Google Inc.'s eksterne rådgivere. Da IAK-svarpersonen ikke indgav nogen indsigelser, og efter at Kommissionen havde modtaget de passende tilsagn om fortrolighed, blev dette gennemført.
- (11) Google Inc. svarede på klagepunktsmeddelelsen den 27. august 2015. Der blev ikke anmodet om en mundtlig høring.

⁽¹⁾ Se punkt 3 ovenfor.

⁽²⁾ Streetmap og nntp.it afgav ikke skriftlige bemærkninger til de artikel 7, stk. 1-breve, der blev sendt til dem, inden for den fastlagte frist, og i medfør af artikel 7, stk. 3, i forordning (EF) nr. 773/2004 anses deres klager dermed for at være blevet trukket tilbage.

⁽³⁾ En datarumprocedure er en restriktiv form for aktindsigt, hvor oplysningerne videregives til et begrænset antal af bestemte rådgivere i en begrænset periode i et sikret rum i Kommissionens lokaler, og som er underlagt en række begrænsninger og beskyttelsesforanstaltninger for at forhindre, at der videregives fortrolige oplysninger uden for datarummet. Generaldirektoratet for Konkurrence har udstedt en vejledning i bedste praksis om videregivelse af oplysninger i datarum og har også offentliggjort vejledningerne Standardregler for datarum (»Standard Data Room Rules«) og Standard fortrolighedsaftaler til datarumprocedurer (»Standard Non-disclosure Agreements«) på sin hjemmeside.

DEN SUPPLERENDE KLAGEPUNKTMEDDELELSE

- (12) Efter reorganiseringen af Google Inc. og oprettelsen af Alphabet Inc. som holdingselskab placeret over Google Inc. indledte Kommissionen den 14. juli 2016⁽¹⁾ en procedure med hensyn til Alphabet Inc. Kommissionen rettede på samme dag en supplerende klagepunktsmeddelelse til Google Inc. og Alphabet Inc. (herefter samlet benævnt »Google«), hvor klagepunktsmeddelelsen blev vedlagt som bilag⁽²⁾. Klagepunktsmeddelelsen blev dermed også rettet til Alphabet Inc.
- (13) Den supplerende klagepunktsmeddelelse opstiller blandt andet begrundelserne for, hvorfor Kommissionen var vendt tilbage til proceduren under artikel 7 i forordning (EF) nr. 1/2003, og anfører, at dette skete uanset Kommissionens holdning til, hvorvidt den havde pligt til dette.
- (14) Google blev tildelt adgang til sagsakten via en krypteret DVD den 27. juli 2016. Der blev arrangeret en datarumprocedure med start den 14. september 2016.
- (15) Google anmodede mig den 26. september 2016 i henhold til artikel 7, stk. 1, i afgørelse 2011/695/EU om at få adgang til yderligere 20 dokumenter og angav, at man var parat til at acceptere begrænset videregivelse, om nødvendigt, igennem datarumprocedurer eller fortrolighedskredse. På min foranledning blev der videregivet mindre redigerede versioner af disse, i nogle tilfælde via en datarumprocedure (som påbegyndtes den 27. oktober 2016) eller procedurer med fortrolighedskredse, hvorved der udelukkende blev givet adgang til bestemte eksterne rådgivere, der var blevet udnævnt af Google til at undersøge disse dokumenter på dennes vegne.
- (16) Google svarede den 3. november 2016 på den supplerende klagepunktsmeddelelse. Der blev ikke anmodet om en mundtlig høring.

SAGSFREMSTILLINGSMEDDELELSEN

- (17) Kommissionen sendte den 28. februar 2017 en sagsfremstillingsmeddelelse til Google. Google fik den 1. marts 2017 adgang til sagsakten fra efter den supplerende klagepunktsmeddelelse ved hjælp af en krypteret CD. Der blev indført en datarumprocedure med start den 13. marts 2017 med hensyn til de oplysninger, som er genstand for formidlernes anmodning om fortrolighed, men hvortil de havde accepteret begrænset adgang igennem en datarumprocedure.
- (18) Google anmodede mig den 20. marts 2017 i henhold til artikel 7, stk. 1, i afgørelse 2011/695/EU om yderligere adgang til i) visse redigerede (dele af) dokumenter, som Google som led i aktindsigten i sagsakten fra efter den supplerende klagepunktsmeddelelse eller i en fortrolighedskreds på min foranledning i 2016 havde fået adgang til, og ii) notater fra møder med visse tredjeparter, navnlig klagere, der var mere udførlige end dem, som Google allerede havde fået adgang til. Jeg afviste Googles anmodning i) på grundlag af den vurdering, at de redigerede dele af dokumenterne ikke var nødvendige for effektiv udøvelse af Googles ret til at blive hørt, og ii) at der ikke fandtes sådanne mere udførlige notater i Kommissionens sagsakt⁽³⁾.
- (19) Google sendte mig den 29. marts 2017 et brev, hvori den anmodede om en tilbagetrækning af sagsfremstillingsmeddelelsen af 28. februar 2017 og enten udgivelse af en supplerende klagepunktsmeddelelse eller en ny sagsfremstillingsmeddelelse. I medfør af kravet i artikel 3, stk. 7, i afgørelse 2011/695/EU om, at ethvert spørgsmål eller problem vedrørende den effektive udøvelse af de proceduremæssige rettigheder, som de berørte parter har, først skal rejses for Generaldirektoratet for Konkurrence, henviste jeg spørgsmålet til Generaldirektoratet for Konkurrence, som svarede Google den 31. marts 2017.
- (20) Google sendte mig den 2. april 2017 en e-mail med en anmodning om at få adgang til visse dele af den datarumrapport, som Googles eksterne rådgivere havde udarbejdet i forbindelse med den datarumprocedure, der begyndte den 13. marts 2017, og som indeholdt oplysninger, som Generaldirektoratet for Konkurrence anså som fortrolige, men som Googles eksterne rådgivere anså som ikke-fortrolige. På min foranledning blev datarummet genåbnet fra den 6. april 2017, hovedsagligt for at give Googles eksterne rådgivere mulighed for eventuelt at udarbejde reviderede datarumrapporter. For at respektere oplysningernes umiddelbare fortrolige karakter blev de argumenter, der ikke kunne fremlægges på ikke-fortrolig vis, fremlagt i en fortrolig version af datarumrapporten i Kommissionens sagsakt. Google indgav sit svar på sagsfremstillingsmeddelelsen den 18. april 2017.

⁽¹⁾ Der blev modtaget klager på eller efter datoen for klagepunktsmeddelelsen fra News Corporation (herefter benævnt »News Corp«), Tradecomet.com Ltd og Tradecomet LLC (til sammen, »Tradecomet«), VG Media Gesellschaft zur Verwertung der Urheberund Leistungsschutzrechte von Medienunternehmen mbH (herefter benævnt »VG Media«), endnu en klage fra News Corp, Getty Images Inc. (herefter benævnt »Getty«) og Promt GmbH (herefter benævnt »Promt«). To klager, fra Microsoft og Ciao, blev trukket tilbage.

⁽²⁾ Efter omorganisering af arbejdet blandt høringskonsulenterne overtog undertegnede den 19. juli 2016 posten som ansvarlig høringskonsulent for denne sag i stedet for Wouter Wils.

⁽³⁾ Der findes dog mere udførlige notater fra møder med en anonym part. De redigerede oplysninger ville kunne afsløre denne parts identitet, og jeg konstaterede, at disse oplysninger ikke var nødvendige for, at Google effektivt kunne udøve sin ret til at blive hørt.

KLAGERE OG TREDJEPARTERS DELTAGELSE I PROCEDUREN

- (21) I overensstemmelse med artikel 6, stk. 1, i forordning (EF) nr. 773/2004 har de klager, hvis klager omhandler klagepunkter, som klagepunktsmeddelelsen og den supplerende klagepunktsmeddelelse berører, fået en ikke-fortrolig version af disse.
- (22) Høringskonsulenten har godkendt en række personer som tredjeparter i proceduren, i og med at de har udvist tilstrækkelig interesse i henhold til artikel 27, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1/2003, artikel 13, stk. 1, i forordning (EF) nr. 773/2004 og artikel 5, stk. 1 og 2, i afgørelse 2011/695/EU⁽¹⁾. Disse blev oplyst om procedurens karakter og genstand i overensstemmelse med artikel 13, stk. 1, i forordning (EF) nr. 773/2004 og blev givet mulighed for at fremsætte deres skriftlige bemærkninger. Der var en ansøger, der ikke indsendte videre svar på et brev, der i henhold til artikel 5, stk. 3, i afgørelse 2011/695/EU oplyste vedkommende om begrundelse for, hvorfor høringskonsulenten konkluderede, at vedkommende ikke havde vist tilstrækkelig interesse for at blive hørt.

FORLÆNGELSE AF FRISTER

- (23) Kommissionen har anmodet høringskonsulenten om en forlængelse af fristerne for svar på klagepunktsmeddelelsen, den supplerende klagepunktsmeddelelse, sagsfremstillingsmeddelelsen, en anmodning om udlevering af oplysninger i henhold til artikel 18, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1/2003, artikel 7, stk. 1-brevene og ikke-fortrolige versioner af klagepunktsmeddelelsen. Efter høring af den ansvarlige direktør har høringskonsulenten vurderet disse anmodninger og forlænget fristen, hvor dette er blevet fundet passende under hensyn til de gældende bestemmelser.

PROCEDUREMÆSSIGE PUNKTER I GOOGLES SVAR

- (24) Svarene til klagepunktsmeddelelsen og den supplerende klagepunktsmeddelelse indeholder en række punkter, der angiveligt beskriver proceduremæssige mangler i Kommissionens undersøgelse.
- (25) Både i svar til klagepunktsmeddelelsen og til den supplerende klagepunktsmeddelelse anføres det, at Kommissionen var forpligtet til at forklare begrundelsen for, hvorfor Kommissionen fraveg tilsagnsproceduren ifølge artikel 9 i forordning (EF) nr. 1/2003 og i stedet udsendte en klagepunktsmeddelelse. Uanset om Kommissionen havde en sådan forpligtelse fremlagde Kommissionen under alle omstændigheder disse begrundelser i den supplerende klagepunktsmeddelelse, som bemærket i punkt 13 ovenfor.
- (26) I svaret til klagepunktsmeddelelsen anføres det, at klagepunktsmeddelelsen ikke fremlagde tilstrækkelige begrundelser og beviser for konklusionerne deri med hensyn til den påståede overtrædelses varighed og geografiske omfang, og i svaret beskrives disse påståede fejl som proceduremæssige mangler. Selv hvis der var sådanne mangler i klagepunktsmeddelelsen, mener jeg ikke, at disse ville have indvirkning på Googles effektive udøvelse af sine proceduremæssige rettigheder. Klagepunktsmeddelelsen indeholder væsentlige elementer, der anvendes mod Google, herunder fakta, en karakteristik af disse fakta og de beviser, som Kommissionen tog udgangspunkt i på det trin i proceduren, således at Google effektivt kunne anføre sine argumenter i den administrative procedure mod virksomheden⁽²⁾.
- (27) På samme måde fremsætter Google i sit svar til den supplerende klagepunktsmeddelelse: i) at beviserne ikke blev bedømt fyldestgørende i den supplerende klagepunktsmeddelelse og derfor krænkede Googles ret til en retfærdig administrativ procedure, ii) at den foreløbige betænkelighed eller den foreslåede afhjælpende foranstaltning ikke blev fyldestgørende forklaret i den supplerende klagepunktsmeddelelse, og at der ikke blev fremlagt en juridisk vurdering af de angivne beviser, hvilket krænkede Googles ret til kontradiktion, og iii) at den supplerende klagepunktsmeddelelse ikke indeholder belæg for kravet om afhjælpning. Jeg har gennemgået disse argumenter og Kommissionens klagepunktsmeddelelse til denne sag, og jeg kan konkludere, at den effektive udøvelse af Googles proceduremæssige rettigheder er blevet overholdt. I grunden handler de problemer, som Google argumenterer for, om indhold, og jeg bemærker, at disse er blevet anført i udkastet til afgørelse.

⁽¹⁾ Høringskonsulenten godkendte følgende som tredjeparter: Twenga*, MoneySupermarket.com Group PLC (herefter benævnt »MoneySupermarket«), BEUC*, Organización de Consumidores y Usuarios (herefter benævnt »OCU«) (OCU meddelte senere Kommissionen, at den ikke længere ønskede at blive betragtet som en interesseret tredjepart, og at Google var blevet underrettet om dette), Company AC, FairSearch Europe (herefter benævnt »FairSearch«), SARL Acheter moins cher (herefter benævnt »Acheter moins cher«), S.A. LeGuide.com (herefter benævnt »LeGuide«), Kelkoo SAS (herefter benævnt »Kelkoo«), Getty*, Myriad International Holdings B.V. (herefter benævnt »MIH«) og European Technology & Travel Services Association (herefter benævnt »ET TSA«). De personer, der er markeret med en *, har efterfølgende indgivet klager og er derefter blevet behandlet som klager.

⁽²⁾ Se blandt andet dommen Elf Aquitaine mod Europa-Kommissionen (T-299/08, ECLI:EU:T:2011:217, præmis 134-136 og den deri anførte retspraksis).

- (28) Google anfører også i sit svar til den supplerende klagepunktsmeddelelse, at Kommissionen ikke har givet Google tilstrækkelige informative referater fra møder med klagere. Domstolen har dog ikke specifikt bestemt, at Kommissionen er forpligtet til at udarbejde, eller tilgængeliggøre, referater fra møder eller telefonsamtaler, hvis Kommissionen ikke har til hensigt at tage udgangspunkt i de oplysninger, der videregives på disse møder eller i disse samtaler⁽¹⁾. Udkastet til afgørelse tager ikke udgangspunkt i nogen af den type oplysninger. Derudover har Google ikke antydnet eller givet udtryk for, at der blev videregivet nogen form for diskulperende oplysninger på sådanne møder eller igennem sådanne samtaler, eller præciseret hvilke diskulperende beviser der skulle være relevante for den nærværende sag⁽²⁾. Under alle omstændigheder har Kommissionen udarbejdet og givet adgang til kortfattede notater fra møder og samtaler indeholdende parternes navne og de omtalte emner i det omfang, det var muligt med hensyn til beskyttelse af forretningshemmeligheder og andre fortrolige oplysninger. I forbindelse med aktindsigten fremlagde Kommissionen også ethvert dokument, som individer eller virksomheder havde fremlagt under sådanne møder eller telefonsamtaler, for Google.

UDKASTET TIL AFGØRELSE

- (29) Efter den skriftlige høring af Google konkluderer Kommissionen i udkastet til afgørelsen, at ved at placere og vise Google Inc.'s egen prissammenligningstjeneste mere gunstigt på Google Inc.'s sider med generelle søgeresultater i forhold til andre prissammenligningstjenester overtræder virksomheden bestående af Google Inc. samt Alphabet Inc. siden den 2. oktober 2015 artikel 102 i TEUF og artikel 54 i EØS-aftalen. Den pålægger virksomheden at bringe denne overtrædelse til ophør og at afholde sig fra enhver praksis, der måtte have samme eller lignende formål eller virkning. Den pålægger virksomheden en bøde.
- (30) I medfør af artikel 16, stk. 1, i afgørelse 2011/695/EU har jeg gennemset udkastet til afgørelse med henblik på at fastlægge, hvorvidt udkastet til afgørelse udelukkende omhandler de klagepunkter, hvortil parterne har fået mulighed for at tilkendegive deres synspunkter. Jeg konkluderer, at det er tilfældet.
- (31) Alt i alt finder jeg, at den effektive udøvelse af proceduremæssige rettigheder indtil videre er blevet overholdt under proceduren i forbindelse med dette udkast til afgørelse.

Bruxelles, 26. juni 2017.

Joos STRAGIER

⁽¹⁾ Se eksempelvis dommen i *Atlantic Container Line m.fl. mod Europa-Kommissionen* (T-191/98 og T-212/98-T-214/98, ECLI:EU:T:2003:245, præmis 351-352).

⁽²⁾ Se dommen i *Atlantic Container Line m.fl. mod Europa-Kommissionen* (præmis 358).